

English

Pashto / پښتو

What is long COVID?

This information is for people aged 18 and over. Contact your GP or paediatric team directly if you're worried about possible long COVID symptoms and you're either:

- under 18
- a parent, guardian or carer of a young person or child

While most people recover quickly from coronavirus (COVID-19), some people may have ongoing symptoms. These can last for a few weeks or longer. This has been referred to as long COVID.

These symptoms are not limited to people who were seriously unwell or hospitalised with coronavirus.

How long does long Covid last?

Most people's symptoms of coronavirus get better within 4 weeks. But for some people, symptoms can last longer, or new ones can develop.

اوږد مهال کوویډ یا کرونا څه شي ده؟

دا معلومات د هغو كسانو لپاره دي چې 18 او يا پورته عمر لري. د خپل ډاكټر يا GP يا د داخله ډاكټر يا متخصصينو سره مستقيما په تماس شئ، كه چيري تاسې د اوږد مهاله كوويډ يا كرونا د نښو نښانو په اړه انديښنه لرئ او يا هم:

- د 18 كالو كم عمر لرئ
- يا د كوم ماشوم يا تنكي ځوان والدين، ساتونكي يا پالونكي ياست

په داسې حال کې چې ډيری خلک په چټکې سره له کرونا ويروس(ToviD) څخه رغيږي، ښايي ځينې خلک دوام داره نښې نښانې ولري. ښايي دا د څو اونيو او يا له هغې زيات وخت لپاره دوام وکړي. دې ته د کوويډ-19 اوږده ناروغي وايي.

دا نښې نښانې تر هغو خلکو پورې محدودې نه دي چې د کرونا ویروس له کبله ډېر ناروغ و او یا بستر شوی و.

اوږد کووېډ څومره وخت دوام کوي؟

د ډيرى خلكو د كرونا ويروس نښى نښانى د 4 اونيو په لړ كې له منځه ځي. مګر ښايي د ځينو خلكو نښې نښانې د وخت لپاره دوام وكړي او يا نوې پيدا شي. د وخت په تېرېدو نښې نښانې

Symptoms can also change over time and can affect anywhere in the body.

Healthcare professionals may refer to long COVID as:

- ongoing symptomatic COVID-19 (4 to 12 weeks)
- post-COVID-19 syndrome (over 12 weeks)

As this is a new condition, our understanding is developing all the time. Experts are learning more about how long symptoms will last, and it'll vary from person to person. There can be different symptoms which often overlap. It can't be said exactly how long coronavirus symptoms will last. The reassuring evidence is that symptoms improve over time in most cases.

Advice is based on:

- evidence from research so far
- experience and expert knowledge of healthcare professionals

Research is ongoing, so advice may change when its results are known.

Signs and symptoms of long COVID

Signs and symptoms after coronavirus can be different from person to

هم بدلیږي او کولای شي د بدن په هره برخه باندې اغیز وکړي.

د روغتيا برخې متخصصين ښايي د کرونا اوږدې ناروغۍ ته په لاندې ډول اشاره وکړي:

- چې د کوویډ-19 علایم شتون ولري(له 4 تر 12 اونیو)
  - له کوویډ-19 وروسته سنډروم(له 12 ډېرې اونۍ)

څرنګه چې دا يوه نوې ناروغي ده، وخت په وخت په دې اړه زموږ معلومات اپډيټ کيږي. بېلابېل علايم دی، چې اکثراً يو له بل سره ګډې دي. متخصصين په دې اړه چې نښې به څومره دوام وکړي نور زده کوي، او دا له يو کس څخه بل کس ته توپير لري. مختلفي نښې کېدلی شي چې اکثره ورته وي. په کره توګه نشي ويل کېدی چې د کورونا وايرس نښې به څومره دوام وکړي. د ډاډ وړ شواهد دا دی چې اکثره پېښو کې د وخت تېرېدو سره غوره کېږي.

مشوره په لاندې بنسټونو ولاړه ده:

- تر دى دمه له څېړنو څخه شواهد
- د روغتیایی پاملرنی متخصصینو تجربه او تخصصی پوهه

څېړنه ادامه لري، نو د پايلو څرګندېدو پر مهال مشوره کېدای شي بدله شي.

د اوږد مهال کوویډ-19 نښې نښانې

له كرونا ويروس څخه له رغېدو وروسته ښايي د يوه شخص نښې نښانې له بل شخص سره توپير

person. The most common ones include:

- cough
- breathlessness
- fatigue
- muscle and joint pain
- sleep problems
- loss of smell or taste
- low mood
- 'brain fog', loss of concentration or memory issues (cognitive impairment)
- anxiety

Read further information about the signs and symptoms of long COVID

ولري. ډېرې عامي نښې نښانې په لاندې ډول دي:

- ټوخي
- ساه لنډي
  - ستريا
- عضلاتو او مفصلونو درد
  - د خوب ستونزې
- د ذایقی او شامعی له لاسه ورکول
  - د خيګان حالت
- مغزي نابرابري، د تمركز له لاسه وركول يا د حافظي ستونزې(ادراكي نميګړتياوې)
  - تشویش

د اوږد مهاله کوويډ-19 د نښو نښانو په اړه لا زيات معلومات ولولئ

Assessing long COVID symptoms

Nobody else understands your symptoms as well as you. Some people can carry on their day to day life managing long COVID symptoms themselves. Others may need further help from a healthcare professional.

You're the best person to help your healthcare professional understand

اوږد مهاله COVID د نښو نښانو ارزونه

ستاسو پرته هیڅوک ستاسو د نښو نښانو په اړه نه دومره ښهٔ نه پوهېږي لکه تاسو. ځینې خلک کولای شي په خپله د اوږد مهاله COVID د نښو نښانو په کنټرول کولو سره خپل ورځني ژوند ته ادامه ورکړي. نور خلک ښايي د روغتیایي متخصصینو مرستې ته اړتیا ولري.

تاسو تر ټولو غوره کس ياست چې د روغتيايي متخصص سره د خپلو نښو نښانو د اغيزو په يېژندلو کې مرسته وکړئ.

how your symptoms affect you.	د فزیکی او ذهنی روغتیا په ګډون، کیدای شي ستاسو نښی نښانې په څو لارو وارزول شي.
Your symptoms can be assessed in several ways, which will include looking at your physical and mental wellbeing.	د اورد مهاله کووید-19 د نښو نښانو په اړه لا زیات معلومات ولولئ
Read further information about assessing long COVID symptoms	
Planning your care	خپل ځان ته د پاملرنې په اړه پلان جوړول
When planning your care, it's important that you're involved in	خپل ځان ته د پاملرنې په اړه د پلان جوړولو پرمهال اړينه ده چې تاسو په هغو بحثونو او پرېکړو
discussions and decisions that affect you.	کې کډون وکړئ چې پر تاسو اغیز کو <i>ي</i> .
After your assessment, your healthcare professional will discuss with	ستاسو له ارزوني وروسته، اړوند روغتياپال به تاسو ته ووايي چې څه ډول ملاتړ ته اړتيا لرئ او
you and agree on what support you need and how you can get it.	څه ډول يې تر لاسه کو لای شئ.
Read further information about your recovery	د خیل ځان د بیرته ر غېدو په اړه نور معلومات ولولئ
Vaccination	واكسيناسيون
It's now known whether vaccines have any effect on the ongoing	اوس څرګنده شوې چې ایا واکسینونه د کورونا وایرس روانو نښو باندې اغېز لري که نه. NHS
symptoms of coronavirus. NHS Scotland recommend you get the	سکاټلینډ تاسې ته سپارښتنه کوي چې کله تاسې ته یي وړ اندیز وشو د کورونا وایرس واکسین
coronavirus vaccine when offered it. Vaccines can help reduce the risk	وکړئ. واکسینونه د ډېر ناروغ کېدو خطر کموي.
of further infection.	د کورونا وایرس واکسین یه اړه نور معلومات ولولئ <u>.</u>
Read further information about the coronavirus vaccine.	<u>د خورو</u> ت وایرش واکسین پ ^{د ا} یره نور معومت ونون <u>ی.</u>
Patient information booklet	د ناروغ د معلوماتو رساله

There's a patient information booklet for people who have symptoms that last more than 4 weeks. It's written by experts from the National Institute for Health and Care Excellence (NICE), the Royal College for General Practitioners (RCGP) and the Scottish Intercollegiate Guidelines Network (SIGN). Read the patient information booklet	د هغو خلکو لپاره چې له 4 اوونيو څخه ډېر دوام کوونکي نښې لري د ناروغ د معلوماتو رساله ، National Institute for Health and Care Excellence (NICE) موجوده ده. دا د (Pi the Roya College for General Practitioners (RCGP) او the Roya College for General Practitioners (RCGP) مختصصينو له لوري ليکل شوی دی. امعلومات رساله ولولئ
NHS inform helpline If you're well, but have a question about long COVID, you can phone	د NHS inform د مرستې شمېره که چېرې تاسو روغ ياستئ، مګر له کوويډ-۱۹ څخه له رغېدو وروسته د هغې د علايمو په اړه
0800 22 44 88. The helpline is open 7 days a week, from 8.00am to 8.00pm	پوښتنې لرئ، تاسو کولای شئ له 88 44 22 0080شمېرې سره اړیکه ونیسئ. ټلیفوني شمېره د اونۍ په 7 ورځو کې د سهار له 8 بجو څخه د شپې تر 8 بجو پورې د لاسرسي وړ ده.
For more information in Pashto go to www.nhsinform.scot/translations/languages/pashto	په پښتو ژبه د نورو معلوماتو لپاره <u>www.nhsinform.scot/translations/languages/Pashto</u>
January 2022	د جنوري 6مه 2022